

Barne- og familiedepartementet
Avgis elektronisk

Dato: 24.06.2025
Deres ref.: 25/612

Høring om forslag om plikt for ytere av fonds- og pensjonstjenester til å rapportere priser til Finansportalen

Vi viser til Barne- og familiedepartementets høringsforslag av 24. mars 2025 om plikt for ytere av henholdsvis fonds- og pensjonstjenester til å rapportere prisen for sine tjenester til Finansportalen.

Finans Norges hovedsynspunkter

- Finansportalen er et viktig verktøy for forbrukere til å skaffe seg prisoversikt. Portalen må reflektere at pris ikke er det eneste relevante kriteriet ved valg av leverandør.
- Finansportalen kan bare omfatte individuelle produkter hvor kunden selv forhandler frem pris, og ikke kollektive ordninger hvor arbeidsgiver forhandler priser og betaler kostnader.
- Dagens frivillige løsning for rapportering av pensjonsprodukter fungerer tilfredsstillende og bør videreføres. Finans Norge kan ikke se at det er et begrunnet behov for å forskriftsfeste rapporteringsplikten.
- Dersom rapporteringsplikten likevel skal forskriftsfestes, må de spesifikke produktene som skal omfattes av rapporteringsplikten angis i forskrift. Omfanget av rapporteringsplikten kan ikke være overlatt til Finansportalens skjønn å avgjøre.
- Det er viktig at definisjonene av hvilke kostnader som skal inngå blir presise og at de tolkes likt for å sikre sammenlignbarhet for kunden.
- Vi støtter at det utarbeides API for rapportering, og legger til grunn at dagens rutiner og tekniske løsning for rapportering videreføres.

Innledning

Finans Norges samfunnsoppdrag er å arbeide for en effektiv, lønnsom og moderne finansnæring. En av våre hovedmålsetninger er å bidra til økt kompetanse og trygge løsninger i finansnæringen, for selskaper og forbrukere. En velfungerende Finansportal kan bidra til at denne målsetningen nås, i kombinasjon med de gode informasjonsløsninger våre egne medlemmer tilbyr.

Finansportalen er et verktøy for forbrukerne som kan gjøre det enklere å sammenligne priser og vilkår hos ulike leverandører av finansielle tjenester, på en enkel og oversiktlig måte. Vi er i utgangspunktet positive til at Finansportalen tilbyr en slik prissammenlikningsportal for finansielle tjenester til forbrukere.

Beskrivelse av dagens rapportering til Finansportalen

Finansportalen har utviklet en egen portal hvor leverandørene selv går inn og registrerer informasjon om pensjonsprodukter som selskapet tilbyr ved nysalg eller flytting. Det gis ikke en

Side 1 av 6

beskrivelse av dagens rapportering av pris på pensjonsprodukter i høringsnotatet. Dette er en viktig del av bildet.

Våre medlemmer rapporterer i dag om følgende pensjonsprodukter:

- Pensjonskapitalbevis
- Egen pensjonskonto (selvvalgt pensjonsleverandør)
- Kapitalforsikring
- individuell pensjonssparing (IPS)
- IPS (gammel ordning)
- Individuell pensjonsavtale (IPA)
- Livrente
- Fripolise med investeringsvalg

Samtlige av Finans Norges medlemmer som tilbyr disse pensjonsspareproduktene, rapporterer i dag inn priser på frivillig basis.

Leverandørene fyller inn følgende opplysninger (kopi fra portalen):

Tilbys det minst ett globalt indeksfond i produktet?

Laveste forvaltningsgebyr på globalt aksjefond?

Plattformgebyr for globalt aksjefond?

Administrasjonsgebyr

- ☒ Har ikke administrasjonsgebyr
- ☐ % av saldo
- ☐ Fastbeløp
- ☐ % av saldo + fastbeløp
- ☐ % av saldo med nedre grense i kroner
- ☐ Fastbeløp med øvre grense i % av saldo
- ☐ To faste beløp med øvre grense i % av saldo

Beskriv hvordan administrasjonsgebyret beregnes

Etableringsgebyr/innbetalingsgebyr (beskriv gebyrmodellen)

Detaljer om produktet

Lenke til produkt

Navn på foretak (juridisk person) som tilbyr produktet

Pris bekreftet av leverandør

I portalen fremkommer det også en fullstendig oversikt over endringer som leverandøren har foretatt i portalen.

I Gebyrsjekken fremkommer en oversikt over kostnader og en beskrivelse av den enkelte leverandørs billigste globale aksjefond. Nedenfor er det kopiert inn fra oversikt over Pensjonskapitalbevis fra Gebyrsjekken.

Pensjonskapitalbevis

Du bestemmer hvilket pensjonsselskap som skal ta vare på dine pensjonskapitalbevis. Hvis du i dag jobber hos en privat bedrift med innskuddspensjon gjelder ordningen med Egen pensjonskonto for deg.

Hva er pensjonskapitalbevis?

Selskapene i denne oversikten er sortert på bakgrunn av sum gebyrer ved valg av billigste globale aksjefond. Globale aksjefond gir god risikjustert avkastning på langsiktig sparing.

Selskap	Fond	Globalt indeksfond	Sum gebyrer
KRON	Kron Indeks Global	✓	15,00 kr 0,15 % +
NORDEA - YS Pensjon	Nordea Liv Indeksforvaltning 100	✓	18,00 kr 0,18 % +
NORDEA - Econa	Nordea Liv Indeksforvaltning 100	✓	18,00 kr 0,18 % +
NORDEA - Unio	Nordea Liv Indeksforvaltning 100	✓	18,00 kr 0,18 % +
NORDEA - NITO	Nordea Liv Indeksforvaltning 100	✓	18,00 kr 0,18 % +
SPAREBANK 1 – LOFavor	SpareBank1 Indeks Aksje	✓	18,00 kr 0,18 % +
NORDNET	Nordnet Global Indeks	✓	19,00 kr 0,19 % +
NORDEA	Nordea Global Responsible Enhanced	✓	100,00 kr 1,00 % —

Ved å trykke på “+” til høyre for ønsket leverandør fremkommer detaljer som er lagt inn i portalen om administrasjonsgebyr, hvordan gebyret beregnes, etableringsgebyr og detaljer om produktet.

NORDEA

Nordea Global Responsible Enhanced

✓

100,00 kr 1,00 % —

Produktet tilbys av Nordea Liv Forsikring AS

Sum årlig gebyrer for saldo 10 000,00 kr

Forvaltningsgebyr	25,00 kr 0,25 %
Plattformgebyr	0,00 kr 0,00 %
Administrasjonsgebyr	75,00 kr 0,75 %
Sum gebyrer	100,00 kr 1,00 %

Slik beregnes administrasjonsgebyret:
Administrasjonsgebyret beregnes samlet for alle PKB'er i Nordea med sats 0,75 % per år. Vil ikke utgjøre mer enn 0,5 % av G, p.t. kr 620,-.

Etableringsgebyr/innbetalingsgebyr
Ingen etableringsgebyr.

Detaljer om produktet
Nordea Liv tilbyr investeringsprofiler med aksjeandel fra 10 - 100 %, med 3 ulike forvaltningsstiler: Aktiv forvaltning, Bærekraftig forvaltning og Indeksforvaltning. Nedtrapping av risiko starter automatisk ved fylte 55 år og varer i 15 år. Startalder for nedtrapping kan endres individuelt. Fondsutvalg finnes her: https://www.nordea.no/bedrift/vare-produkter/pensjon/tjenestepensjon/EPK_fond_i_nordea_liv.html Det globale aksjefondet som tilbys til 0,25% forvaltningsgebyr er Global Responsible Enhanced (Inst.)

Se spareprofiler >

Gå til NORDEA ↗

Gå til Nordea Global Responsible Enhanced ↗

Oppnådd avkastning kan få langt større betydning enn pris

Transparens og sammenlignbare priser og vilkår er viktig for at forbrukere skal kunne ta et veloverveid valg om pensjonsleverandør. Finansportalen spiller en viktig rolle i å bidra til god pristransparens for produkter hvor kunden selv velger leverandør. Samtidig er det viktig at portalen også bidrar til at forbruker får all relevant informasjon som er viktig for å kunne ta et veloverveid valg. Hvilke fond pensjonskapitalen kan investeres i kan være viktig for forbruker. Historisk avkastning kan også være noe kundene legger stor vekt på ved valg av leverandør. Oppnådd avkastning vil kunne overstige prisbesparelsen og det er viktig at betydningen av

avkastning er tydelig for forbrukeren før valg om leverandør treffes. Egenskaper ved produktet som blant annet spareprofiler med rebalansering og nedvekting av risiko bør også vektlegges og hensyntas ved prissammenligninger. Forbrukeren vil kunne tape pensjon på å velge pensjonsleverandør utelukkende basert på pris. Dersom Finansportalen skal forbedre sine tjenester, er det særlig betydningen av å velge en leverandør som kan gi høyest mulig avkastning som bør tydeliggjøres.

Frivillig rapportering for pensjonsprodukter bør videreføres

Etter vår vurdering rapporterer samtlige pensjonsleverandører inn sine priser til Finansportalen, og portalen gir et dekkende bilde av alle pensjonsprodukter i markedet. Vi ser derfor ikke hva departementet ønsker å oppnå ved en evt. forskriftsregulering av krav om rapportering, og dette er heller ikke belyst i høringsnotatet.

Definisjon av «pensjonsprodukt» bør ikke være opp til Finansportalen

Departementet peker på at dersom det skal innføres plikt til å innrapportere prisopplysninger for tjenesten «forvaltning av pensjonsprodukter», vil det være nødvendig med en klar avgrensning av hva som skal defineres som pensjonsprodukter. Under dagens frivillige løsning er det ikke behov for en slik avgrensning, noe som tilsier at dagens løsning med frivillig rapportering videreføres.

I høringsforslaget alternativ 1 foreslås det at Finansportalen kan definere hva som er et «pensjonsprodukt» og dermed hvilke produkter som skal være underlagt rapporteringsplikten. Dette støtter vi ikke. Finansdepartementet er ansvarlig fagdepartement for tjenestepensjon og individuelle pensjonsprodukter. Dersom Finansportalen skal ha myndighet til å definere hvilke kapitalprodukter som skal regnes som pensjonsprodukter, kan dette skape regelverksuklarheter og uensartede definisjoner. En endret definisjon kan i realiteten innebære en utvidelse av pensjonsleverandørenes rapporteringsplikt, og kan også skape uforutsigbarhet for leverandørene. Dersom det skal forskriftsfestes en rapporteringsplikt, bør det samtidig fremgå av forskriften hvilke produkter som skal omfattes. En slik avgrensning er ikke en del av forslaget som er sendt på høring.

Selv om vi ikke ser behovet for en regulering av rapporteringsplikten, bør den i tilfelle bygge på dagens rapportering og som nevnt omfatte klart definerte produkter. Spare- og investeringsprodukter kan markedsføres som pensjonsprodukter uten å nødvendigvis ha de egenskapene som tradisjonelle pensjonsprodukter har. Det er også en viktig forskjell mellom individuelle og kollektive pensjonsprodukter, hvor arbeidsgiver forhandler pris og har kostnadsansvar for sistnevnte. Rapportering av priser for kollektive avtaler kan ha uheldige konsekvenser for konkurransen i bedriftsmarkedet, og en eventuell forskriftsfesting av rapporteringsplikten må begrenses til individuelle produkter.

Eventuelle endringer i Finansportalen bør sees i sammenheng med regjeringens varslede helhetlige strategi for pensjonsinformasjon

Regjeringen har i Meld. St. 6 (2023–2024) - Et forbedret pensjonssystem med en styrket sosial profil varslet at den vil arbeide med en helhetlig strategi for pensjonsinformasjon. Dette er ikke omtalt i høringsnotatet. Vi antar at Finansportalens informasjon til forbrukere vil kunne være en del av en slik helhetlig strategi. Eventuelle endringer i Finansportalens informasjonstjenester bør derfor sees i sammenheng med den varslede strategien.

Kostnader for pensjonsleverandørene ved rapporteringsplikt

I høringsnotatet stilles det spørsmål ved hvilke kostnader som antas å påløpe for næringen ved en rapporteringsplikt om gebyr for henholdsvis fonds- og pensjonstjenester til Finansportalen.

Dersom rapporteringsplikten blir som i dag, vil det ikke påløpe ekstra kostnader. Dersom rapporteringsplikten utvides til å omfatte flere produkter, vil dette medføre økte kostnader for leverandørene. Dette tilsier at en eventuell utvidelse av rapporteringsomfanget må skje gjennom forskriftsfastsettelse med en forutgående høring. Det er ingen signaler i høringsnotatet om en slik utvidelse, men det bør som nevnt ikke være opp til Finansportalen å ensidig avgjøre hvilke produkter som skal omfattes.

Teknisk løsning for rapportering

Vi støtter at overføring av data mellom distributør eller forvalter og Finansportalen skjer via API. Det er rutiner og en teknisk løsning for rapportering som allerede benyttes i dag og som vi legger til grunn at videreføres.

Vi ser at dagens system for innrapportering for fond kan forbedres

Dagens system for innrapportering til Finansportalen fungerer godt på pensjonsområdet. Når det gjelder forslaget om rapporteringsplikt for fond, deler vi departementets vurdering av at rapporteringen også bør omfatte plattformhonorar og eventuelle returprovisjoner, da disse utgjør en betydelig del av de samlede kostnadene for fondsandelseiere. Vi støtter at opplysninger om dette vises i Finansportalen, forutsatt at det sikres enighet mellom leverandører og distributører av fond om hvilke priser det skal rapporteres om.

Ettersom plattformhonorarer ikke er knyttet til det enkelte fond, men er kostnader som påløper hos den enkelte distributør, må rapporteringen av disse opplysningene pålegges distributørene. Det vil da være mulig å vise den samlede kostnaden ved å eie såkalte nettofond (forvaltningshonorar pluss plattformgebyr) i Finansportalen, og det er denne kostnaden som i praksis vil være mest relevant for de aller fleste forbrukerne å kjenne til. Hvis distributørene skal rapportere prisene, må det være enighet om hvilke kostnadselementer som skal inngå for å sikre at prisene blir sammenlignbare for forbruker (forvaltningshonorar, løpende kostnader, resultatbasert honorar, plattformhonorar, og/eller med transaksjonskostnader). Dette vil kreve administrasjon hos distributørene, og ikke minst vil det kreve ganske store endringer i Finansportalen. I tillegg vil det at distributørene rapporterer prisene kunne være en kilde til feil ved at de rapporterer andre produsenters priser. Det bør sikres at distributører og det enkelte fond rapporterer like priser til Finansportalen.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Stefi Kierulf Prytz
direktør

Tone Meldalen
fagdirektør